

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-06-03

Diarienummer N163-0114/23

Handläggare

Ann-Charlotte Gustafsson

Telefon: 031-365 41 17

E-post: ann-charlotte.gustafsson@socialnordost.goteborg.se

Yttrande till stadsbyggnadsnämnden över förslag till Detaljplan för avfallskraftvärmeverk vid von Utfallsgatan i Sävenäs, dnr SBF-2023- 00360

Förslag till beslut

1. Socialnämnden Nordost beslutar att tillstyrka förslaget Detaljplan för avfallskraftvärmeverk vid von Utfallsgatan i Sävenäs, dnr SBF-2023-00360
2. Socialnämnden Nordost beslutar att översända förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till stadsbyggnadsnämnden.
3. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning

Stadsbyggnadsnämnden har beslutat om samråd för förslag till Detaljplan för avfallskraftvärmeverk vid von Utfallsgatan i Sävenäs industriområde, diarienummer SBF-2023-00360. Förslaget innebär att Renovas befintliga anläggning kan utökas och utvecklas. Avfallskraftvärmeverket är en stor energileverantör och producerar fjärrvärme och varmvatten till bostäder och kontor, samt el till elnätet. I anslutning till värmeverket finns även en avfallsanläggning. En utveckling bidrar till effektivisering av den befintliga verksamheten samt kommer att tillmötesgå dagens och framtidens behov av materialåtervinning. Utbyggnad kommer att ske etappvis under minst 25 års tid.

Socialförvaltningen Nordost tillstyrker förslaget till Detaljplan för avfallskraftvärmeverk vid von Utfallsgatan. Förvaltningen bedömer att förslaget har liten påverkan utifrån den sociala dimensionen och inte medför negativa konsekvenser för barn. Området används inte för social samvaro eller rekreation. Sävenäs industriområde är etablerat och utgör redan idag ett markant inslag i landskapsbilden. En utökning av anläggningen och verksamheten bedöms inte påverka buller och luft för kringliggande bostadsområden mer än vad områdets fordonstrafik och verksamheter bidrar till idag. Förslaget bedöms inte medföra ökade risker för kringboendes liv och hälsa. Att anläggningen kan utökas och utvecklas för framtiden bidrar med service till hela staden genom att ta emot hushållsavfall och producera värme och el.

Det är positivt om gång- och cykelbanan utmed von Utfallsgatan genom den nya bebyggelsen i framtiden kan komma att upplevas som mindre otrygg.

Bedömning ur ekonomisk dimension

För socialnämnden Nordosts vidkommande har socialförvaltningen inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur ekologisk dimension

Stadsbyggnadsförvaltningen bedömer att planen bidrar positivt till att stadens klimatmål uppfylls då utveckling av anläggningen bidrar till effektivisering av befintlig verksamhet, samt kommer att tillmötesgå dagens och framtida krav på materialåtervinning.

Kommunen har bedömt att en miljöbedömning med miljökonsekvensbeskrivning behövs för planförslaget. En miljökonsekvensbeskrivning (MKB) kommer att tas fram inför granskningen av planen. Inför samrådet har staden gjort en preliminär bedömning. Planen bedöms inte medföra att miljökvalitetsnormerna överskrids.

Säveån och strandområdet omfattas av riksintresse för miljövård, vilket inte riskerar att påverkas negativt av planen. Riksintresse för dricksvattenförsörjning påverkas inte. Planens genomförande bedöms inte påverka Natura 2000-området Säveån. En naturvärdesinventering har genomförts och inga förhöjda naturvärden har noterats inom planområdet. Utanför planområdet har bland annat skyddsvärda fågelarter, fladdermöss och bäver identifierats. Enligt den geotekniska utredningen behövs inga stabilitetshöjande åtgärder eller erosionsskydd inom strandområdet.

Bedömning ur social dimension

Socialförvaltningen bedömer att planförslaget har liten påverkan utifrån den sociala dimensionen.

Anläggningen ligger inom ett etablerat industriområde där närliggande bebyggelse främst utgörs av mindre industrier, verksamheter och två lunchrestauranger. Inom planområdet korsas anläggningen av von Utfallsgatan, en industrigata som samtidigt är ett utpekat regionalt cykelstråk. Idag upplevs stråket som otrygg av gående och cyklister. En ökad exploatering på båda sidor av von Utfallsgatan riskerar att öka upplevelsen av otrygghet. Reglering i planen för kommande bebyggelse syftar till att motverka en sådan ökning.

Närmsta bostadsområde ligger omkring 150 meter nordost om verksamhetens fastighetsgräns. Bostäder finns även norr, nordväst och söder om planområdet. Bostäderna påverkas redan idag av den närliggande motorleden och befintliga industrier. Förutom påverkan på landskapsbilden bedöms inte förhållanden för bostadsområdena förändras av planens genomförande.

I närheten av planområdet finns tre leder för farligt gods; E20, Västra stambanan och Sävenäs rangerbangård. En utökning och utveckling av anläggningen bedöms inte innebära att riskbilden i området förändras avsevärt. Riskscenarion som har identifierats i samband med anläggningen bedöms ha låg sannolikhet samt begränsade konsekvenser som generellt inte sträcker sig utanför verksamhetsområdet. För närliggande bostadsbebyggelse och transportleder är det främst brandrök i händelse av en större brand vid verksamheten som bedöms ge upphov till negativ påverkan, vilket inte skiljer sig från dagens riskbild i området. Utredningar visar att en utökning av verksamheten inte bidrar till att miljökvalitetsmål för luftmiljö riskerar att överskridas. Bullernivåer bedöms öka i en omfattning som inte förväntas vara noterbar då industribuller maskeras av övrigt trafikbuller från E20.

Med avseende på kulturmiljö ligger anläggningen inom ett etablerat industriområde och utgör redan idag ett stort inslag i landskapsbilden. En utökning av anläggningen bedöms ändå få stor påverkan på landskapsbilden. Ett gestaltungsprogram har tagits fram med syfte att beskriva och förmedla en hög ambitionsnivå som ska hålla över lång tid och ska fungera som vägledning vid detaljplanens genomförande. Eftersom anläggningens utbyggnad kommer att utföras i etapper under en lång period har staden valt att inte reglera gestaltningen i plankartan, då det riskerar att innebära en allt för låst plan.

Samverkan

Information i Förvaltningens samverkansgrupp (FSG) den 18 juni 2024.

Ärendet

Stadsbyggnadsnämnden har beslutat att genomföra samråd för förslag till detaljplan för avfallskraftvärmeverk vid von Utfallsgatan i Sävenäs. Förslaget innebär i korthet att det befintliga avfallskraftvärmeverket kan utökas.

Handlingar i ärendet finns på stadens hemsida: [Sävenäs - Avfallskraftvärmeverk vid von Utfallsgatan - Plan- och byggprojekt - Göteborgs Stad \(goteborg.se\)](https://www.goteborg.se/plan-och-byggprojekt/savenas-avfallskraftvarmeverk-vid-von-utfallsgatan)

Remisstiden är 15 maj - 26 juni 2024. Socialnämnden Nordost har fått anstånd med insändande av remissvar till den 28 juni 2024.

Beskrivning av ärendet

Renova AB önskar utöka sin befintliga anläggning vid von Utfallsgatan i Sävenäs. Stadsbyggnadskontoret har tagit fram ett förslag till ny detaljplan som kan möjliggöra detta. Marken är sedan tidigare planlagd för avfallskraftvärmeverk, avfallsanläggning, mottagning och sortering samt pumpstation.

Planområdet ligger vid von Utfallsgatan i Sävenäs industriområde, cirka 5 kilometer (fågelvägen) öster om Göteborgs centrum. Planområdet gränsar till Partille kommun och ligger i direkt anslutning till Sävenäs rangerbangård och E20.

Planen innebär en ökad exploatering inom ett befintligt verksamhetsområde. Stadsbyggnadsförvaltningen bedömer att redovisad användning kan anses vara den från allmän synpunkt mest lämpliga utifrån planområdets förutsättningar och föreliggande behov. Planförslaget överensstämmer med översiktsplanen för Göteborg. Detaljplanen är upprättad med utökat planförfarande enligt PBL (2010:900, SFS 2014:900).

Ungefärlig planområdesgräns och placering i närområdet.

Förslagets syfte och innehåll

Syftet med planen är att möjliggöra en utökning och utveckling av Renovas befintliga avfallskraftvärmeverket i Sävenäs genom en utökad byggrätt. Vid anläggningen sker idag energiåtervinning genom omvandling av brännbart avfall från hushåll och verksamheter till värme och el. Avfallskraftvärmeverket är en stor energileverantör och producerar fjärrvärme och varmvatten till bostäder och kontor, samt el till elnätet. I anslutning till värmeverket finns även en avfallsanläggning som hör till verksamheten. Anläggningen behöver utökas för att möjliggöra för en framtida expansion med nya förbränningslinjer, rökgasrening, anläggning för koldioxidinfångning (CCS) med mera. En utveckling bidrar till effektivisering av den befintliga verksamheten samt kommer att tillmötesgå dagens och framtidens behov av materialåtervinning.

Planen medger den befintliga användningen av fallskraftvärmeverk inom all kvartersmark, för att möjliggöra en utökning av verksamheten. Planen bekräftar den befintliga skorstenen, samt möjliggör att en ny skorsten med en totalhöjd om +160,0 meter över havet kan byggas inom det södra användningsområdet. Mark i sydväst, som inte ingår i marken som anvisas till Renova, planläggs som industri och avfallskraftvärmeverk för att möjliggöra att marken i framtiden kan anvisas till intilliggande industrifastighet eller till avfallskraftvärmeverket.

För att motverka att en otrygg miljö skapas för gående och cyklister på von Utfallsgatan anger planen att ingen ny bebyggelse får uppföras inom 4 meter från fastighetsgränsen mot von Utfallsgatan. Planen reglerar också att bebyggelse inte får uppföras inom 4 meter från fastighetsgränsen mot Lemmingsgatan samt mot Sävenäs rangerbangård i planområdets östra del. Marken mot den allmänna gatan får förses med byggnadsverk med en fri höjd av 4,5 meter från gatan, för att möjliggöra för bro, passage och rörbrygga.

Bebyggelse

Utbyggnaden kommer att ske successivt under 25 år eller mer, beroende på investeringsbeslut och bedömd livslängd på den befintliga anläggningen. Den största utbyggnaden förväntas ske om 10–15 år. Etappindelningen utgår från att nya förbränningslinjer kan anläggas samtidigt som de gamla är i bruk:

- Om 5–8 år planeras byggnader för bland annat koldioxidinfångning.
- Om 8–10 år uppförs någon form av återvinnings- och sorteringsverksamhet på den norra sidan om von Utfallsgatan.
- Om 10–15 år planeras en ny anläggning för avfallsförbränning att byggas bredvid det befintliga verket. Den nya anläggningen kopplas ihop med återvinnings- och sorteringsverksamhet på andra sidan von Utfallsgatan.
- Om 15–25 år installeras nya pannor på de uttjänta pannornas plats om regionen har behov av ökad kapacitet. Ett stickspår och tömningshall skulle även kunna byggas för in- och utlastning via järnvägstransporter, men det är inget som avgörs i detaljplanen.
- Om 25–50 år beräknas en fyllt utbyggd anläggning att finnas på plats.

Ett gestaltningsprogram har tagits fram, där ambitionen är att tillkommande bebyggelse ska utformas med omsorg och med en gestaltning som håller över tid. De arkitektoniska gestaltningsprinciperna för de nya volymerna hämtar inspiration från den klassiska industriarkitekturen, med kvaliteter i proportioner och detalj. En klassisk industriarkitektur i modern tolkning som förenar historisk tyngd med lätthet och elegans.

Visionsbild över det blivande verket, med ny bebyggelse i brunt, fullt utbyggd om cirka 25 år.

Mobilitet

Planen innebär en mindre trafikökning men ingen utbyggnad av bil-, gång- eller cykelvägar föreslås. Befintliga in- och utfarter ska vara kvar. Området nås med bil från von Utfallsgatan. Ett regionalt cykelstråk löper längs norra sidan av vägen. Trottoar finns på södra sidan av von Utfallsvägen. Kollektivtrafiken i området är begränsad.

Busshållplatsen Industrivägen, som ligger i planområdets östra del, har begränsad turtäthet. Busshållplatsen Lemmingsgatan, cirka 400 meter nordost om planområdet, har en högre turtäthet. På anläggningen arbetar idag cirka 145 personer. Förutom resor till och från arbetsplatsen sker dagligen cirka 465 intransporter och 45 uttransporter till och från området. Framför allt är det personbilar som ska till återvinningscentralen samt tunga fordon som kör avfall till förbränning.

Förvaltningens bedömning

Socialförvaltningen Nordost tillstyrker förslaget till Detaljplan för avfallskraftvärmeverk vid von Utfallsgatan, diarienummer SBF-2023-00360.

Socialförvaltningens bedömning är att planförslaget har liten påverkan utifrån den sociala dimensionen. Sävenäs industriområde är etablerat och utgör redan idag ett markant inslag i landskapsbilden. Området används inte för till exempel social samvaro eller rekreation. En utökning av Renovas anläggning och verksamhet bedöms inte påverka buller och luft för kringliggande bostadsområden mer än vad områdets fordonstrafik och verksamheter bidrar till idag. Förslaget bedöms inte medföra ökade risker för kringboendes liv och hälsa. Att anläggningen kan utökas och utvecklas för framtiden bidrar med service till hela staden genom att ta emot hushållsavfall och producera värme och el.

Det är positivt om gång- och cykelbanan utmed von Utfallsgatan genom den nya bebyggelsen i framtiden kan komma att upplevas som mindre otrygg.

Utifrån barnkonventionen ska barns rättigheter särskilt beaktas. Planen bedöms inte medföra betydande negativa konsekvenser för barn i området.

Protokollsutdrag skickas till

Stadsbyggnadsnämnden

Socialförvaltning Nordost

Fredrik Johansson
Förvaltningsdirektör

Tobias Gröndahl
Avdelningschef